


12. RUGI PRUSKIE. POLITYKA GERMANIZACYJNA

AUTORKA: PATRYCJA KOPCIŃSKA



Ćwiczenie pozwoli na zapoznanie się z problematyką przymusowego wysiedlania. Dzięki zaangażowaniu różnych zmysłów uczennice i uczniowie będą mogli wyobrazić sobie, jak się czuły i co przeżywały osoby wysiedlane. Obrazy przedstawiające rugie pruskie zestawiono ze zdjęciem uchodźców i uchodźczyń uciekających z Rwandy w związku z konfliktem pomiędzy ludnością Hutu a Tutsi.



12. RUGI PRUSKIE. POLITYKA GERMANIZACYJNA

Zagadnienia:

- ▶ Migracje
- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka

Czas trwania:

- ▶ 25 minut

Cele ćwiczenia:

- ▶ Wyjaśnisz, na czym polegają przymusowe wysiedlenia.
- ▶ Porównasz masowe wysiedlenia z XIX wieku i czasów współczesnych.
- ▶ Przedstawisz swoją opinię na temat przymusowego wysiedlenia.

Związek z podstawą programową:

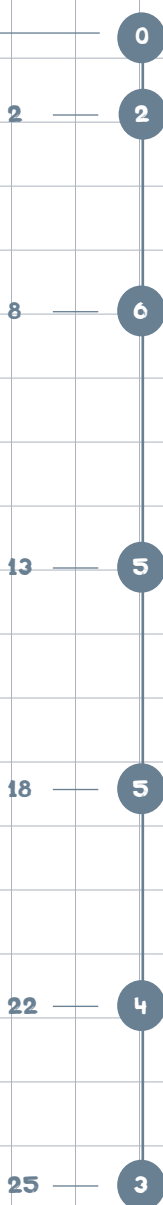
- ▶ I, II, III, 35.1

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załączniki
- ▶ Kolorowe kartki (np. białe, żółte i zielone)
- ▶ Opcjonalnie: rzutnik i laptop, głośniki



MIN



PRZEBIEG ĆWICZENIA:

1. Przedstaw rugi pruskie jako jeden z elementów polityki germanizacyjnej polegającej na masowym wysiedleniu Polaków z Prus w latach 1885-1890 (według rozporządzenia z dnia 26 marca 1885 r. z późniejszymi zmianami z lipca 1885 r.). Wspomnij, że były prowadzone w sposób okrutny i niehumanitarny, co dostrzegali także sami Niemcy.
2. Dobierz młodzież w pary i każdej rozdaj materiał pomocniczy: obrazy (załącznik nr 1; możesz go również wyświetlić z rzutnika) oraz po trzy różnokolorowe kartki. W tle możesz również odtworzyć „Rotę”. Poproś, aby uczniowie i uczennice uaktywnili swoją wyobraźnię i użyli zmysłów do analizy otrzymanych obrazów, a następnie umieścili na kartkach odpowiedzi na postawione pytania:
 - ▶ Co widzę? (kartki białe)
 - ▶ Co słyszę? (kartki żółte)
 - ▶ Co czuję? (kartki zielone)
3. Po kilku minutach poproś młodzież o odczytanie odpowiedzi i umieszczenie karetek w odpowiednich rubrykach narysowanej na tablicy tabeli.

Co widzę?	Co słyszę?	Co czuję?

4. Wyświetl z rzutnika materiał pomocniczy: zdjęcie (załącznik nr 2; możesz również przygotować materiał w formie papierowej i rozdać go w klasie), a następnie poproś wybraną osobę o odczytanie rubryki „Co czuję?” z tabeli znajdującej się na tablicy. Zapytaj, czy odczucia dotyczące rug pruskich pasują również do współczesnych akcji wysiedleńczych. Poproś o uzasadnienie. Analogicznie postępuj z rubrykami: „Co widzę?”, „Co słyszę?”.
5. Wyjaśnij kontekst zdjęcia. Przedstawia ono uchodźców i uchodźczynie – masowe wysiedlenie ludności w Rwandzie związane z konfliktem pomiędzy Hutu a Tutsi (1994; zdjęcie wykonano w 1997 roku w Tanzanii; więcej informacji na temat konfliktu można znaleźć w artykule „Konflikt w Ruandzie” > patrz: źródła). Zwróć uwagę młodzieży na konsekwencje wysiedleń (m.in. wyrwanie ludzi z ich środowiska, naruszenia praw człowieka itp.). Wspomnij o rozmiarach tego zjawiska oraz podaj inne przykłady (możesz skorzystać np. z tabeli zamieszczonej w artykule Andrzeja Saksona > patrz: źródła).
6. Na zakończenie poproś młodzież o swobodne wypowiedzi, podzielenie się swoimi odczuciami na temat ćwiczenia. Co ją najbardziej poruszyło? Jakie wyciągnęła wnioski?

Źródła:

Andrzej Sakson, „Migracje w XX wieku”, <http://mighealth.net/pl/images/b/b4/Sakson.pdf>. „Konflikt w Ruandzie”, 2011: <http://stosunki-miedzynarodowe.pl/msp/1165-konflikt-w-ruandzie>.

Załączniki:

Załącznik nr 1 - Materiał pomocniczy: Obrazy
Załącznik nr 2 - Materiał pomocniczy: Zdjęcie

OBRAZY



Wojciech Kossak,
„Rugi pruskie”, 1909.
Niemiecki żandarm odczytuje
nakaz opuszczenia przez
Polaków ziem Rzeszy.

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/
wiki/Plik:Rugi_pruskie.jpg](http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Rugi_pruskie.jpg)



Konstanty Górski,
„Rugi pruskie”, 1915.
Polacy opuszczają ziemie
Rzeszy.

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/
wiki/Plik:Prussian_deportations.
PNG](http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Prussian_deportations.PNG)

12. RUGI PRUSKIE. POLITYKA GERMANIZACYJNA

ZDJĘCIE



„Wędrówka przez łąy:
afrykańska podróż”
(ang. *Trek of Tears*,
An African Journey),
1998 Pulitzer Prize, Spot
News Photography, Martha
Rial, Pittsburgh Post-Gazette

Źródło: CC BY 2.0 Cliff,
[www.flickr.com/photos/nostri-
imago/5000122164/](http://www.flickr.com/photos/nostri-
imago/5000122164/)